

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Aleksandra Stanisława
Nazwisko: Trzaska
Miejsce urodzenia: Dąbrowa Górnicza
Data urodzenia: 12-05-1953
Imię ojca: Janusz
Imię matki: Zofia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Aleksandra Trzaska była kontrolowana w ramach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Wichrzyciele” zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej 11.01.1982 pod nr. rej. KA 47758 i prowadzonej przez Wydział V KW MO Katowice, a następnie Grupę Operacyjną w Dąbrowie Górniczej Wydziału V-1 KW MO Katowice. Sprawa została założona w związku z proklamowaniem 13.12.1981 przez NSZZ „Solidarność” Kombinatu Metalurgicznego Huta „Katowice” w Dąbrowie Górniczej, strajku okupacyjnego. Celem rozpracowania było ustalenie inspiratorów strajku i „pozostałych organizatorów” oraz „pociągnięcie winnych do odpowiedzialności karnej i cywilnej”. Aleksandra Trzaska będąca członkiem kolegium redakcyjnego „Wolnego Związkowca” brała m.in. udział w tworzeniu „biuletynu strajkowego, w którym nawoływano do wytrwałości i niepodporządkowania się rygorom stanu wojennego”. Za swoją działalność aresztowana, objęta śledztwem sygn. akt 3Ds 981/81, a 05.01.1982 skazana przez Sąd Wojewódzki w Katowicach. Ww. została zarejestrowana do SOR krypt. „Wichrzyciele” 13.02.1982 pod nr. rej. KA 48461. W trakcie prowadzenia sprawy wykorzystano pracę Wydziału „B” i „T” oraz 60 „osobowych źródeł informacji”. SOR zakończono 23.06.1982, materiały sprawy zarchiwizowano w Wydziale „C” KW MO Katowice pod sygn. 38991/II.</p>	IPN Ka 043/28 (38991/II).	

Akta sądowe. W dniu 14.12.1981 Prokuratura Rejonowa w Dąbrowie Górniczej wszczęła śledztwo (sygn. akt 3Ds 981/81), w sprawie „publicznego nawoływania do popełnienia zbrodni” zawartego w biuletynie „Wolny Związkowiec”. W związku z prowadzonym śledztwem Aleksandra Trzaska zatrzymana 23.12.1981 na terenie Huty „Katowice”, została przesłuchana, oskarżona o to, że w dniach od 13-23 grudnia 1981 w Dąbrowie Górniczej jako członek NSZZ „Solidarność”, wbrew przepisom dekretu o stanie wojennym kontynuowała działalność związkową, udzielała pomocy organizatorom i kierującym strajkiem okupacyjnym na terenie Huty „Katowice” w ten sposób, że redagowała odezwy, apele i inne opracowania nawołujące w swej treści do podjęcia i kontynuowania strajku oraz opracowywała artykuły, informacje i felietony w nielegalnie publikowanym biuletynie związkowym „Wolny Związkowiec” i 24.12.1981 tymczasowo aresztowana. W dniu 05.01.1982 Sąd Wojewódzki w Katowicach (sygn. akt IVK 280/81), uznał Aleksandrę Trzaska za winną zarzucanych czynów i skazał na karę 5 lat i 6 mies. pozbawienia wolności oraz karę pozbawienia praw publicznych na 4 lata. W dniu 07.04.1983 postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (sygn. akt III Wz 627/83), ww. warunkowo zwolniona w trybie ulaskawienia na mocy uchwały Rady Państwa nr PU-1111-32-83 z dn. 28.03.1983, została zwolniona od odbycia reszty kary. W dniu 19.06.1989 Sąd Wojewódzki w Katowicach uznał, że nastąpiło przebaczenie i puszczenie w niepamięć występku za który ww. została skazana i zarządził zatarcie tego skazania.

IPN Ka 471/15-17 (IVK 180/82).

Materiały administracyjne KW MO Katowice. W materiałach znajdują się m.in. sprawozdania z działań MO i WP dotyczące „odblokowania Huty Katowice” w związku ze strajkiem który, został ogłoszony 13.12.1981 po wprowadzeniu stanu wojennego. Ww., występuje w informacji dotyczącej redakcji biuletynu „Wolny Związkowiec”, której była członkiem. Zatrzymana po zakończeniu strajku 23.12.1981, została skazana w trybie doraźnym za „wzywanie robotników do podjęcia strajku i stosowania biernego oporu” na karę 5 lat i 6 mies. pozbawienia wolności.

IPN Ka 0103/219 (246/K).

Ww. występuje w materiałach Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Wytapiacz” zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej 30.01.1986 pod nr. rej. KA 60643 i prowadzonej przez Sekcję V RUSW Dąbrowa Górnicza. Sprawa została założona w związku z koniecznością stałej kontroli operacyjnej „aktywnego działacza antykomunistycznego” z terenu Dąbrowy Górniczej. SOS zakończono 17.10.1989. Materiały sprawy zarchiwizowano w Wydziale „C” WUSW Katowice pod sygn. 43835/II, a następnie zmikrofilmowano (sygn. 43835/2). Akta IPN Ka 230/1871 zostały odzyskane z materiałów przeznaczonych przez SB do zniszczenia. Aleksandra Trzaska występuje w materiałach sprawy ze względu na kontakty z głównym figurantem sprawy.

IPN Ka 230/1871 (43835/II).

Aleksandra Trzaska występuje w materiałach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Komisja” zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej pod nr. rej. KA 52605 i prowadzonej od 30.04.1987 do 21.09.1989 przez Sekcję V RUSW w Dąbrowie Górniczej. Sprawę założono w związku z informacją, że na terenie Kombinatu Metalurgicznego „Huta Katowice” została wznowiona działalność „Solidarności”. SOR zakończono 21.09.1989 z uwagi na legalizację NSZZ „Solidarność”. W dniu 09.11.1989 materiały zarchiwizowano w Wydziale „C” WUSW Katowice pod sygn. 40132/II. Akta IPN Ka 230/2857 zostały odzyskane z materiałów przeznaczonych przez SB do zniszczenia.

Aleksandra Trzaska występuje w aktach Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Siwy” zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej 06.06.1984 pod nr. rej. KA 56182 i prowadzonej przez Sekcję V RUSW Dąbrowa Górnicza, a następnie Inspektorat II WUSW Katowice. Sprawa została założona w związku z informacją agenturalną dotyczącą b. aktywnego działacza NSZZ „Solidarność” Kombinatu Metalurgicznego Huta „Katowice” w Dąbrowie Górniczej, który „prowadzi wrogą działalność w środowisku” i „prawdopodobnie uczestniczy w kolportażu nielegalnych wydawnictw na terenie ochranianego obiektu”. Celem sprawdzenia było ustalenie źródła rozprowadzanej literatury oraz „kontaktów i powiązań z innymi osobami działającymi w podziemiu”. W dniu 15.04.1985 SOS „Siwy” została przekwalifikowana na SOR. Rozpracowanie zakończono 15.11.1989 w związku z legalizacją NSZZ „Solidarność”. Materiały sprawy zarchiwizowano w Wydziale „C” WUSW Katowice pod sygn. 43986/II.

Ww. występuje w materiałach Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. „Brodacz” zarejestrowanego w ewidencji operacyjnej 11.04.1985 pod nr. rej. KA 58559 i prowadzonego przez Sekcję V RUSW Dąbrowa Górnicza. Sprawa została założona w związku z informacją dot. b. członka NSZZ „Solidarność”, który nawiązuje „bliżej nieokreślone kontakty” z osobami kontrolowanymi w ramach spraw operacyjnych dotyczących Kombinatu Metalurgicznego „Huta Katowice”. KE zakończono 17.10.1989, a materiały sprawy zarchiwizowano w Wydziale „C” WUSW Katowice pod sygn. 43820/II. Akta o sygn. IPN Ka 230/5473 odzyskano z materiałów przeznaczonych przez SB do zniszczenia.

Akta sądowe. W dniu 21.01.1993 Sąd Najwyższy w Warszawie Izba Karna (sygn. akt III KRN 235/92) z powodu rewizji nadzwyczajnej, wniesionej przez I Prezesa Sądu Najwyższego, od wyroku Sądu Wojewódzkiego w Katowicach z dn. 05.01.1982r. (sygn. IV K dor. 280/81), zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił Aleksandrę Trzaska od popełnienia zarzucanego jej czynu.